

Istorinis Fiurerio įsakymas Rytų fronto kareiviams

Rytų fronte prasidėjo paskutinis lemiamas mūšis

Priešas pastatytas į tokią padėtį, kurioje dar prieš žemos pradžią jis bus galutinai sutriuškintas

BERLIN. X. 9. Fiureris ir vyriausias karinių pajėgų vadas Rytų fronto kareiviams išleido šitokį įsakymą:

Rytų fronto kareivai, giliausiai susirūpinę mūsų tautos egzistencija į atitimi, birželio 22 d. aš pasiryžau kreiptis į jus, kad paskutinę valandą užbėgtumėte už akių gresiančiam prieš puolimui. Kaip mes šiandien žinome, Kremliaus valdovai ketino sunaikinti ne tikta Vokietiją, bet ir visą Europą. Jūs, draugai, čia patyrėte du dalykus: 1) šis priešas savo puolimui kariniu požiūriu tokiu nenormaliu mastu buvo apsiginklavę, kad prašoka didžiausią baimę; 2) saugok Dieve mūsų tautą ir visą europinį pasaulį, kas būtų atsitikę, jei šis barbariškas priešas būtų galėjęs prieš mus paleisti savo dešimtis tūkstančių šarvuočių. Visa Europa būtų žuvusi. Nes šis priešas susideda iš kareivių, bet didžiaja dalimi tik iš gyvulių. Taigi, mano draugai, jūs patys savo akimis matėte „darbininkų ir ūkininkų rojų“. Šalyje, kuri savo plotais ir vaisingumu galėtų išmaitinti visą pasaulį, viešpataua skurdas, kokio mes, vokiečiai, negalime išsivaizduoti. Tai yra padarinys beveik 25 metų žydu

viešpatavimo, kuris kaip bolševizmas giliausiai prasme yra panaušas tik į paprasčiausią kapitalizmo formą. Bet šiu sistemą skelbėjai abiem atvejais yra tie patys: žyda ir tikta žyda. Kereivai, kai aš birželio 22 d. pašaukiau jus nuo mūsų tėvynės nukreipti gresiantį bausių pavoju, jūs buvote didžiausia visų laiku karinė pajėga. Jūsų narsumo dėka, draugai, per nepilnus tris mėnesius pavyko sumušti šio priešo vieną šarvuočių brigadą po kitos, sunaikinti daugybę divizijų, paimti nesuskaitomus belaisvius, užimti begalinius plotus, - ne tuščius plotus, bet tokius, iš kurių šis priešas gyveno ir iš kurių savo milžinišką karo pramonę aprūpindavo visų rūšių žaliauromis. Per kelas savaiteis trys svarbiausios pramonės sritys nesugražinamai pateko į jūsų rankis. Jūsų vardai, vokiečių karinių pajėgų kareivai, ir vardai mūsų narsių sąjungininkų, vardai jūsų divizijų, pulku, jūsų laivų ir aviacijos eskadrilių vienims laikams susiję su didžiausiu pasaulio istorijos laimėjimu. Jūs paémėte daugiau kaip 2.400.000 belaisvių, paémėte arba sunaikinate per 17.500 šarvuočių ir per 21.600 patrankų. Buvo numušta arba sunaikinta

žemėje 14.200 léktuvų. Iki šiol pasaulis nieko panašaus nėra matės. Teritorija, kurią vokiečių ir mūsų sąjungininkų kariuomenės šiandien paėmė, yra daugiau kaip du kart didesnė, kaip Vokietija 1933 m., daugiau kaip keturis kartus didesnė, negu Anglia. Nuo birželio 22 d. pralaužtos stipriausios įtvirtinimų sistemos, peržengtos milžiniškos upės, paimta nesuskaitoma daugybė vietų, sunaikinti arba išrūkyti įtvirtinimai ir bunkeriai. Pradedant nuo tolimiausios šiaurės, kur mūsų be galodrásus sąjungininkai suomiai antrą kartą įrodo savo didvyriškumą, iki Krimo šiandien jūs stovite kartu su slovakų, vengrų, italių ir rumunų divizijomis įlgiai 1.000 kilometrų ižengę į prieš žemę. Jau prisijungė ispanų, kroatų ir belgų junginiai, ir prisijungs kiti. Nes ši kova, gal būt, pirmą kartą, laikoma visų Europos tautų bendra akcija išgelbėti vertingiausiam kultūros žemynui. Bet taip pat yra milžiniškas darbas, kuris atliktas už jūsų gigantiško fronto. Pastatyta beveik 2.000 tiltų, didesnių kaip 12 m ilgio, atstatyta 405 geležinkelio tiltai, vėl padaryta tinkamais naudoti 25.000 kilometrų geležinkelį, iš kurių

15.000 kilometrų jau pastatyti pagal paprastą Europos geležinkelio platumą. Idėta darbo į tūkstančius kilometrų kelių. Didelės sritis jau perėmė civilinė administracija. Ten gyvenimas ko greičiausiai vėl buvo atstatytas į vėžes pagal protingus įstaigumas. Bet milžiniški maisto, skysto kuro ir municipijos sandėliai jau yra paruošti. Šie didžiausieji kovos rezultatai pasiekti su aukomis, kurių skaičius, nors ir kaip tat sunku paškiriems draugams ir jų artimiesiems, bendrai dar nepasiekė 5% pasaulinio karo. Ką jūs, mano draugai, ir ką mūsų narsus kareivai sąjungininkai per vos tris ir pusę mėnesio pasiekėte, kokia parodė drąsa, kokių didvyriškumų, pasiaukojimų ir pastangas, niekas geriau nežino, kaip tas, kuris praėjusime kare kai kareivis atliko savo prievoles. Per šiuos tris ir pusę mėnesio, mano kareivai, sudarytos galutinės sąlygos paskutiniajam milžiniškam kirtiui, kuriuo priešas turi būti sutriuškintas dar prieš žemos pradžią. Visi pasiruošimai, kiek žmogus gali padaryti, jau baigtai. Sj kartą planingai, žingsnis po žingsnio, yra pasiruošta prieš pastatyti į tokią padėtį, kurioje mes dabar

galėtume jam smogti mirtini smūgi. Šiandien prasidėda paskutinis didelis lemiamas mūšis. Jūs šiam priešui ir tuo pačiu taip pat viso šio karo kurstytojui - pačiai Anglijai - naikinamai pataikysite. Kai mes ši prieš sumušime, kartu pašalinimė paskutinį Anglijos sąjungininką žemyne. Tuo mes pašalinimė Vokietijai ir visai Europai pavoju, kuris niekad nuo hunų laikų ir vėliau mongolų padermių baisesnis žemynui nerā grėsęs. Tad per keletą ateinančių savaičių vokiečių tau ta labiau bus su jumis, negu iki šiol. Ką jūs ir mūsų kareivai sąjungininkai pasiekėte, jau dabar nusipelne giliausio dėkingumo. Bet sulaikiusi kvapa ir laimindama visa vokiečių Tėvynė lydés jus per artimiausias sunkias dienas. Nes jūs, Dievui padedant, duosite ne tikta pergaile, bet kartu ir svarbiausią saugyta taikai.

Vyriausioji Fiurerio būstine,
1941 m. spalio 2 d.

ADOLF HITLER

Fiureris ir Vyriausasis
karinių pajėgų Vadas

Marš. Timošenko paaukojo paskutiniasias sovietų armijas

Dabar eina apsuptuojų jėgų naikinimas

Kai puolė šarvuotėsios pajėgos, supant frontą buvo atremti sudidžiaus nuostoliai prieši. Čia buvo sunaikinta daug sovietų tankų.

Karo aviacija visame Rytų fronte su stipiomis pajėgomis rėmė kariuomenės veiksmus. Sėkmingsi puolimai buvo nukreipti prieš priešo kariuomenės telkinius, arterijos pozicijas, susisiekimo kelius ir geležinkelio įrengimus. Buvo vėl bombarduota ginklų imonė iš pietryčių nuo Charkovo.

Pakartotiniai priešo mėginimai su tankų pagalba pralaužti į vakarus nuo Leningrado tą miestą ap-

Leningrade. Paskutinėmis savaitėmis buvo planinčių varomos toliau vandenų aplink Didžiosios Britanijos salas užminavimas.

Šiaurės Afrikoje vokiečių smingamieji léktuvai prie Tobruko sėkmingsi puolė viena britų baterijų poziciją ir priešo išlaidinimų vietas. Vokiečių karo léktuvai naktį į spalio 8 d. bombardavo britų aerodromus prie Marsa Matruho ir Fukos.

Priešas i Reicho teritoriją nebuvę iškridęs.

Kovoje su britų karo aviacija nuo spalio 1 - 7 d. d. buvo sunaikinti 35 priešo léktuvai, o mūsų pusėje žuvo tik trys léktuvai.

Amerikos ambasadorius Maskvoje trumpam laikui vyks į Tėvynę

NEW YORKAS. „New York Times“ korespondentas Maskvoje praneša, kad Jungtiniai Valstybių ambasadorius Steinhardas pranešęs, kad jis manas išvykti trumpomis atostogomis į Jungtinės Valstybes ir ten pasikalbėti su užsienių reikalų ministeriu sovietų klausimais. Tas pats korespondentas toliau sako, kad Sovietų Sąjungoje suminkštėjusi priešreliginė propaganda iš dalies dėl sovietų pastangų geriau sugyventi su jų draugais angliais sakais, o iš dalies dėl išitinkinimo, jog religija Sovietų Sąjungoje esanti jau tiek išnaikinta, kad ji daugiau nesudaranti pavojaus bolševikinei valstybei.

Milžiniškas prasiveržimas centriniame fronte

Apie 70 Timošenkos divizijų apsuptos dviejuose žieduose

BERLIN. X. 9. Reicho spaudos šefas dr. Dietrichas, kuris ką tik specialiu léktuvu iš Vyriausiosios Fiurerio būstines atvyko į Berlyną, užsienių spaudos atstovams pateikė sensacingu informaciją apie dabartinę padėtį Rytų fronte. Reicho spaudos šefas dr. Dietrichas pranešė, kad

karo žygis Rytuose, sunaikinus Timošenkos kariuomenės grupę, nulemus. „Kariuinių žūrių sprendimais pasiekta galutinis. Tolesnis vystymasis Rytų fronte eis taip, kaip mes norėsime. Šiuo milžinišku smūgiu, kurį mes smogėme. Sovietų Rusija kariunu požiūriu yra baigta. Anglių sapnas apie dviejų frontų karą yra galutinai išgaravęs“.

Toliau Reicho spaudos šefas pranešė, kad karo veiksmai Rytuose didelio rūpestingo plano vai-

sius. Ryšium su tuo jis perskaityė Fiurerio atsišaukimą istorinę naktį iš spalio 1 d. į 2 d. į vokiečių kareivius Rytų fronte, kuriame pranešama, kad būsimas smūgis turi sutriuškinti priešą dar prieš žemos pradžią ir kad, prasidėdama paskutinis žiaisiai metais didelis lemiamas mūšis. Po to Reicho spaudos šefas supažindino su jau paskelbtu nepaprastu pranešimu apie kitu priešo armijų apsupimą Brianską srityje. Kaip iš to matyti, tuo būdu milžiniškas prasiveržimas centriniame fronte privedė prie maršalo Timošenkos armijų apsupimo dviejuose krepšose.

Cia apsuptos sovietų armijos vertinamos nuo 60 iki 70 divizijų. Kartu su prie Viazmos apsuptais junginių maršalas Timošenko paaukojo paskutines viso so-

vietų fronto pajėgas kovoti armijas. Turint galvoje, kad Vorošilovo armijos apsuptos Leningrade, o su Budiono armijomis praktiskai baigta, netenka, nė kiek abejoti, kad jau yra sugriuves visas sovietų frontas. „Sunaikinus Timošenkos armijas, kas šiuo metu ir vyksta, taip pat bus pašalinatos ir sutriuškintos paskutinės rusų kariuomenės grupės“. Nuo Volgos ištako iki Azovo jūros, nelabant apie laukiarčias sunaikinimo apsuptas armijas, matyti, kad pirmoji sumušto rusų armija visur traukiasi. Po to Reicho spaudos šefas nurodė, kad vyktai, ko iš vokiečių pusės birželio 22 d. prasidėjus karo žyginiui, nebuvo tikėtasi: rusai, užuot išsisukinėje, buvo priversti kovoti ir taip sunaikinti. Kai priešo karienės pajėgos yra sunaikintos, visa kita neturi jokios sprendžiamos proble-

mos, pabrėžė Reicho spaudos šefas.

Olandų Indija atmestusi Japonijos išspėjimą

NEW YORKAS. „United Press“ praneša iš Batavijos, kad tam tikros vyriausybės įstaigos Japonijos išspėjimą, jog Olandijos laivų siuntimai į Sovietų Sajungą bus laikomas nedraugingu aktu Japonijos atžvilgiu, atmetusios. Olandų Indija yra nusistačiusi tiekti Sovietų Sajungai tol, kol ji kovosianti Olandų Indija žiūrésianti tik, kokie gumos, cino ir kitų medžiagų kiekiai galiess būti siunčiami į Sovietų Sajungą.

ANKARA. Mirė Turkijos parlamento atstovas generolas Ničmanas Mersinlis. Generolas labai daug prisidėjo Anatolijos neprisklausomybės kovose.

Timoschenko opferte seine letzten vollkampffähigen Armeen

Im Raume von Berdansk haben sie ihre Vernichtung zu erwarten

AUS DEM FÜHRERHAUPTQUARTIER, 9. OKTOBER.

Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt: Wie gestern durch Sondermeldung bekanntgegeben, ist eine durch italienische, ungarisch und slowakische Truppen verstärkte deutsche Panzerarmee aus dem Raum ostwärts Dnjepropetrowsk zum Asowschen Meer vorgestossen und hat bei Melitopol geschlagenen neunten sowjetischen Armeen den Rückzug verlegt. Gleichzeitig haben deutsche und rumänische Verbände die Verfolgung von Westen her fortgesetzt. Dabei ist es einem schnellen Verband der Waffen-SS gelungen, entlang der Küste des Asowschen Meeres nach Berdansk durchzustossen und den von Norden kommenden Panzerkräften die Hand zu reichen. Von allen Seiten eng umschlossen, stehen hier 6 bis 7 feindliche Divisionen unmittelbar vor ihrer Vernichtung. Den Resten des geschlagenen Gegners, die aus Rostow abzuziehen versuchen, ist der Verband der Waffen-SS bereits bis Mariupol nachgestossen. In der Mitte der Ostfront haben — wie ebenfalls durch Sondermeldung bekanntgegeben — die tiefen Durchbruchsoperationen zu einer weiteren grossen Umfassungsschlacht geführt.

Von starken Panzerkräften im Rücken angegriffen, haben nunmehr auch im Raum um Brjansk drei feindliche Armeen ihre Vernichtung zu erwarten. Zusammen mit den bei Wjasma eingeschlossenen Verbänden hat hier der Marschall Timoschenko die letzten vollkampffähigen Armeen der sowjetischen Gesamtfront geopfert. Das Trugbild fortgesetzter

Angriffserfolge, die von der lügenden Propaganda des Gegners gerade diesen Armeen seit Wochen zugeschrieben waren, ist damit endgültig zerrissen.

Erneute Versuche des Feindes, die Einschliessungsfront westlich Leningrads mit Panzerunterstützung zu durchbrechen, scheiterten unter schweren Verlusten für den Gegner. Zahlreiche sowjetische Panzer wurden dabei vernichtet.

Die Luftwaffe unterstützte an der gesamten Ostfront mit star-

ken Kräften die Operationen des Heeres. Erfolgreiche Angriffe richteten sich gegen feindliche Truppenansammlungen, Artilleriestellungen, Verbindungsstellen und Eisenbahnlinien. Das Rüstungswerk südostwärts Charkow wurde erneut bombardiert.

In der letzten Nacht griffen Kampfflugzeuge kriegswichtige Anlagen in Leningrad an. Das Vermögen der Gewässer um die britische Insel wurde in den letzten Wochen planmäßig fortgesetzt.

In Nordafrika bekämpften deutsche Sturzkampfflugzeuge bei Tobruk mit guter Wirkung eine britische Batteriestellung und Verladungen des Gegners. Deutsche Kampfflugzeuge bombardierten in der Nacht zum 8. Oktober britische Flugplätze bei Marsuk und Fuka.

Der Feind flog nicht in das Reichsgebiet ein. Im Kampf gegen die britische Luftwaffe wurden in der Zeit vom 1. bis 7. Oktober bei nur drei eigenen Verlusten 35 feindliche Flugzeuge vernichtet.

Die Welt hat ähnliches bisher noch nicht gesehen

Der Tagesbefehl des Führers an die Soldaten der Ostfront zum Beginn der letzten gewaltigen Offensive dieses Jahres

Berlin, 9. Oktober.

Der Führer und Oberste Befehlshaber der Wehrmacht hat an die Soldaten der Ostfront folgenden Tagesbefehl erlassen:

Soldaten der Ostfront, erfüllt von tiefster Sorge für das Dasein und die Zukunft unseres Volkes habe ich mich am 22. Juni entschlossen, den Appell an euch zu richten, dem drohenden Angriff eines Gegners noch in letzter Stunde zuvorzukommen. Es war die Absicht der Machthaber des Kremls — wie wir es heute wissen — nicht nur Deutschland, sondern ganz Europa zu vernichten. Zwei Erkenntnisse, Kameraden, werdet ihr unter den gewonnen haben:

1) Dieser Gegner hatte sich für seinen Angriff militärisch in einem so

enormen Ausmass gerüstet, dass auch die stärksten Befürchtungen noch übertroffen worden sind.

2) Gnade Gott unserem Volke und der ganzen europäischen Welt, wenn dieser barbarische Feind seine Zehntausende an Panzern vor uns in Bewegung hätte setzen können. Ganz Europa wäre verloren gewesen. Denn dieser Feind besteht nicht aus Soldaten, sondern zum grossen Teil nur aus Bestien. Nun, meine Kameraden, habt ihr selbst mit eigenen Augen „das Paradies der Arbeiter und der Bauern“ persönlich kennengelernt. In einem Lande, das durch seine Weite und Fruchtbarkeit die ganze Welt ernähren könnte, herrscht eine Armut, wie sie für uns Deutschen unvorstellbar ist. Dies ist das Ergebnis einer nunmehr bald 25-jährigen jüdischen Herrschaft, die als Bolschewismus im tiefsten Grund nur der allgemeinsten Form des Kapitalismus gleicht. Die Träger dieses Systems sind aber auch in beiden Fällen die gleichen: Juden und nur Juden. Soldaten, als ich euch am 22. Juni gerufen habe, um die furchtbar drohende Gefahr von unserer Heimat abzuwenden, seid ihr der grössten militärischen Macht aller Zeiten entgegentreten. In aber knapp 3 Monaten ist es, dank eurer Tapferkeit, meine Kameraden, gelungen, diesem Gegner eine Panzerbrigade nach der anderen zu zerschlagen, zahllose Divisionen auszulöschen, ungezählte Gefangene zu machen, endlose Räume zu besetzen, — nicht leere, sondern jene Räume, von denen dieser Gegner lebt und aus denen seine gigantische Kriegsindustrie mit Rohstoffen aller Art versorgt wird.

In wenigen Wochen werden seine 3 ausschlaggebendsten Industriebezirke restlos in eurer Hand sein. Eure Namen, Soldaten der deutschen Wehrmacht, und die Namen unserer tapferen Verbündeten, die Namen eurer Divisionen, Regimenter, eurer Schiffe und Luftgeschwader werden für alle Zeiten verbunden sein mit den gewaltigsten Siegen der Weltgeschichte. Über 210000 Gefangene habt ihr gemacht, über 17500 Panzer und über 2100 Geschütze vernichtet oder erbeutet. 14200 Flugzeuge wurden abgeschossen oder am Boden zerstört. Die Welt hat ähnliches bisher noch nie gesehen. Das Gebiet, das die Deutschen und die mit uns verbündeten Truppen heute besetzt halten, ist mehr als doppelt so gross wie das deutsche Reich vom Jahre 1933, mehr als viermal so gross wie das englische Mutterland. Seit dem 22. Juni sind die stärksten Stellungssysteme durchbrochen worden, gewaltige Ströme wurden überschritten, unzählige Orte erstürmt, Festungs- und Bunkeranlagen zerstört oder ausgeräumt. Angefangen vom hohen Norden, wo unsere so überaus tapferen finnischen Verbündeten zum zweitenmal ihr Heidentum bezeugten, bis zur Krim, steht ihr heute im Verein mit slowakischen, ungarischen, italienischen und rumänischen Divisionen rund 1000 Kilometer tief in Feindesland. Spanische, kroatische und belgische Verbände schliessen sich nunmehr an, andere werden folgen.

In diesen 3½ Monaten, meine Soldaten, ist nun aber endlich die Voraussetzung geschaffen worden zu dem letzten gewaltigen Hieb, der noch vor dem Einbruch des Winters diesen Gegner zerschmettern soll.

des wertvollsten Kulturkontinents angesehen.

Gewaltig ist aber auch die Arbeit, die hinter eurer gigantischen Front geleistet wurde. Fast 2.000 Brücken von über 12 Meter Länge sind gebaut worden, 405 Eisenbahnbrücken wurden hergestellt, 25500 Kilometer Eisenbahnen sind wieder in Betrieb genommen, ja: über 15000 Km Bahnen sind bereits auf die allgemeine europäische Spurweite umgenagelt. An tausenden von Kilometern Straßen wird gearbeitet. Grosse Gebiete sind schon in die zivile Verwaltung übernommen. Dort wird das Leben schnellstens wieder nach vernünftigen Gesetzen in Gang gebracht. Ungeheure Lager an Verpflegung, Treibstoff und Munition aber liegen bereit. Dieses grösste Ergebnis eines Kampfes wurde dabei erreicht mit Opfern, deren Zahl bei aller Schwere für die einzelnen Kameraden und ihre Angehörigen im gesamten noch nicht 5 Prozent derjenigen des Weltkrieges beträgt. Was ihr, meine Kameraden, und was die mit uns verbündeten tapferen Soldaten an Leistungen, an Tapferkeit, an Heldentum, an Entfehlungen und Anstrengungen in diesem kaum 3½ Monaten, die sie hinter euch haben erreicht haben, weiss keiner besser als derjenige, der einst selbst als Soldat im vergangenen Krieg seine Pflicht erfüllte.

In diesen 3½ Monaten, meine Soldaten, ist nun aber endlich die Voraussetzung geschaffen worden zu dem letzten gewaltigen Hieb, der noch vor dem Einbruch des Winters diesen Gegner zerschmettern soll.

Alle Vorbereitungen sind — soweit sie Menschen meistern können — nun mehr fertig. Planmässig ist dieses Mal Schritt um Schritt vorbereitet worden, um den Gegner in jene Lage zu bringen, in der wir ihm jetzt den tödlichsten Stoss versetzen können.

Heute ist nun der Beginn der letzten grossen Entscheidungsschlacht dieses Jahres. Sie wird diesen Feind und damit auch den Anstifter des ganzen Krieges, England selbst, vernichtet treffen. Denn indem wir diesen Gegner zerschlagen, beseitigen wir auch den letzten Bundesgenossen Englands auf dem Kontinent. Vom deutschen Reich aber und von ganz Europa nehmen wir damit eine Gefahr hinweg, wie sie seit den Zeiten der Hunnen und später der Mongolenstämme entsetzlicher nicht mehr über den Kontinent schwiebte. Das deutsche Volk wird deshalb in den kommenden wenigen Wochen noch mehr bei euch sein als bisher. Was ihr und die mit uns verbündeten Soldaten geleistet habt, verpflichtet schon jetzt alle zu tiefster Dankbarkeit. Mit angehaltenem Atem und Segenswünschen aber begleitet euch in den nächsten schweren Tagen die ganze deutsche Heimat. Denn ihr seid ihr mit Gottes Hilfe nicht nur den Sieg, sondern damit auch die wichtigste Voraussetzung für den Frieden.

Führerhauptquartier, den 2. Oktober

ADOLF HITLER,

Führer und Oberster Befehlshaber der Wehrmacht.

Stalins Verkehrswege

Im Zusammenhang mit den letzten kriegerischen Ereignissen finden die Bahn- und sonstigen Verkehrsverhältnisse in der Sowjetunion starkes Interesse. Ein erheblicher Teil der Bahnstrecken im sogenannten europäischen Russland befindet sich bereits in Deutscher Hand oder unterliegt der unmittelbaren Einwirkung der deutschen Luftwaffe. Die Gesamtlänge der Sowjetbahnstrecken betrug im Jahre 1937 rund 86.500 Kilometer. Dem gegenüber steht das Netz der deutschen Reichsbahn, das im Jahre 1932 — also für das Altreich — fast 54.000 Km. umfasste, wobei zu berücksichtigen ist, dass das Gebiet der Sowjetunion rund vierzigmal so gross ist wie das Altreich. Dieser Vergleich wird noch deutlicher, wenn man die Länge des Schienennetzes im Verhältnis zur Bodenfläche betrachtet. Hierbei ergibt sich, dass Deutschland ein Schienennetz von 4.07 Km. auf je 100 Km. aufweist, während in Sowjetrussland ein solches von 4.07 Km. auf je 100 Km. kommt. Die Höchstdichte des Bahnnetzes liegt in der Ukraine, wo fast 31 Km. auf 100 Km. erreicht werden. Im asiatischen Teil sinkt die Dichte auf 0.9 Km. auf 100 Km. Bodenfläche herab. Von dem ganzen Netz von 86.500 Km. sind nur 26.500 Km. doppelgleisig.

Die wichtigsten Bahnstrecken sind in der Westostrichtung die von Leningrad über Wologda-Kirov-Prem-Swerdlowsk-Tscheljabinsk, Bialystok-Minsk-Moskau-Samara-Ura-Tscheljabinsk und Moskau-Kasan-Swerdlowsk. Diese drei Hauptstrecken finden ihre Fortsetzung in der transsibirischen Bahn die bis Wladiwostok führt und eine Gesamtlänge von 7.000 Km. aufweist. Hieraus ergibt sich die normale Fahrzeit von 8 Tagen für Expresszüge, bei dem grösstenteils eingekreistiger Betrieb wird für Transportzüge eine erheblich längere Fahrzeit benötigt. Die bedeutendsten Strecken in nordöstlicher Richtung sind die von Leningrad über Vitsebsk nach Odessa, die Murmansk-Bahn von Leningrad zur Murmanskfestung, die Strecken Archangelsk-Moskau, Moskau-Rostov-Baku, die man vor allem die Transporte aus dem Iran vorgeschenkt hat, und Nowosibirsk-Alma-Ata.

Der Bestand der Bolschewisten an Lokomotiven betrug im Jahre 1937 über 24.600, der an Güterwagen rund 800.000, völlig unzureichende Mengen wenn man die Grösse des Gebietes und die damit verbundenen Ansprüche an Baumaterial in Vergleich zieht. Eine Ableitung auf Landstrassen und Binnenschiffahrtswege ist nur bedingt möglich. Die Länge der Binnenschiffstrassen betrug 1929 262.000 Km., von denen aber etwa 88.300 Km. schiffbar waren. Hinzu kamen rund 5.500 Km. schiffbare Kanäle. Auf diesen Wasserwegen, die bei den harten Wintern nur einen Teil des Jahres nutzbar sind, wurden in einem Jahre 90 Millionen Tonnen Güter befördert. Auf den Landstrassen wurden im Verlauf eines Jahres 1.150 Millionen Güter befördert, für die 373.000 Lastwagen zur Verfügung standen. Insgesamt wie die Sowjetunion vor dem Kriege nur 66.000 Km. an befahrbaren Landstrassen auf.

Dr. Dietrich sprach vor den Auslandspressevertretern

Berlin, 9. Oktober.

Reichspressechef Dr. Dietrich widerlegte heute in seinen Ausführungen vor den Vertretern der ausländischen Presse die insbesondere von englischer Seite immer wieder aufgestellte Behauptung, dass Timoschenko mit seiner Armeekuppe im Verlaufe des Ostfeldzuges Offensivaktionen in seinem Frontabschnitt unternommen habe.

Die ganze angebliche Offensive Timoschenkos, so erklärt Dr. Dietrich, war ein einziger Schwund, mit dem man die Welt zu täuschen versuchte. „Timoschenko hat im Verlauf des ganzen Feldzuges niemals etwas unternommen, was man als Offensive bezeichnen kann.“

Leningrad ist von jeglicher Landverbindung abgeschlossen und wird abgeschlossen bleiben, stellte Dr. Dietrich im Rahmen seiner Ausführungen eindeutig fest. Entgegen den von feindlicher Seite immer wieder ausgestreuten Behauptungen habe es seit einem Monat nicht einen Augenblick gegeben und werde es auch nicht mehr geben, in dem Leningrad mit der Außenwelt auf dem Landweg wieder in Verbindung treten könne.

Reichspressechef Dr. Dietrich beschäftigte sich auch mit den Feindmeldungen, über angeblich hohe deutsche Verluste und dem angeblichen Verschleiss der deutschen Reserven. Er stellte fest, dass die deutschen Verluste bis auf den heutigen Tag in Wirklichkeit insgesamt nur 5 Prozent der deutschen Verluste des Weltkrieges betragen. Dabei hat die deutsche Wehrmacht schon jetzt im Osten nach dreieinhalb Monaten Feldzug das erreicht, was sie im Weltkrieg erst nach drei Jahren Krieg erreichen konnte.

Stalin flieht nach Stalingrad

Regierungs-, Partei- und Militärdienststellen verlassen Moskau

Shanghai, 9. Oktober.

Zur Rückwirkung der deutschen Siege auf die Lage in Moskau besaßen in hiesigen Sowjetkreisen eingetroffene Nachrichten, dass die Evakuierung sämtlicher Partei- und Regierungsstellen, der obersten Militärbehörden sowie der ausländischen Botschaften und Gesandtschaften aus Moskau in vollen Gange sei. Die Zivilbevölkerung jedoch habe das Befehl erhalten, in der Hauptstadt zu verbleiben und sich zum ausseresten Wiederstand vorzubereiten. Hiesige Sowjetkreise glauben, dass die Abreise des USA-Botschafters Steinhardt die Evakuierung des diplomatischen Korps einleitete und dieser nicht mehr zurückkehren werde, sondern die Botschaftsleitung in den Händen des Geschäftsträgers gelassen werde. Beziüglich des neuen Sitzes der Regierung berichten kürzlich aus Sowjetrussland eingetroffene Sowjet-Vertreter, auf Drängen der englischen und amerikanischen Diplomaten und Militärs, habe sich

1.000 Traktoren von Deutschland

Bukarest, 10. Oktober.

Der Unterstaatssekretär im Landwirtschaftsministerium, Pana, sprach im Rundfunk über die Leistungen der rumänischen Landwirtschaft und hob dabei auch die Unterstützung der deutschen Industrie hervor. Es seien aus Deutschland 1.000 Traktoren gekauft und geliefert und weitere 1.000 für das nächste Jahr bestellt worden. Es sei in diesem Jahr mehr Mais als jemals in Rumänien angebaut worden. Fast 2 Millionen Hektar seien jetzt bereit wieder für die Weizenaussaat vorbereitet worden, gegenüber einer Million Hektar in Vorjahr und 700.000 Hektar im Jahre 1939. In dieser Zahl drückte sich gleichzeitig die Vergrößerung Rumäniens durch die Rückgliederung der gunstigen Getreidegebiete Bessarabiens aus.

Denn dieser Kampf wird — vielleicht zum ersten Male — von allen Nationen Europas als eine gemeinsame Aktion zur Rettung

Premjera Vilniaus Miesto Teatre

A. DAUMANTO SAKALAUJKO „PŪKIO PINIGAI“

Antradienį Vilniaus Miesto Teatras pradėjo šiu metų sezono premjerų sezoną. Buvo pastatyta A. Daumanto Sakalauskio penkių veiksmų komedija „Pūkio pinigai“.

Programoje parašyta: „Veiksmas vyksta 1922 m. rudenį“. Vad' nasi veikalėlis savas, iš ne per tolumą pokarinio gyvenimo laiku, kada naujan gyveninam prisikėles kraštas žengė pirmuosius žingsnus. Tą rudenį kaip tik jvyko valiutiniu pertvarkymat, turėjė kraštui didžiulės ūkinės reikšmės. Todėl dabar būtų ypačiai įdomu pažiūrėti į tuos kūrybinius tautos darbus iš perspektyvos.

Tačiau mes tame A. Daumanto Sakalauskio penkių veiksmų veikalėlyje sažina tautos gyvenimą kuriančią jėgą nematomė. Jeigu tautos buitis neprasminta, tai gal kasdienė buitis, kaedienis gyvenimas bus raides veikalėlyje tipinga meninė išraiška?

Bet ir to nėra. Kasdienės buities tipizacijos nėra, nors, pagal veikalėlio tekstą, veiksmas vyksta apie Akmenę, Žemaičiųose, prie Latvijos sienos. Latviškos kilmės Samuelis Pūkis, vedė lietuvių ir Lietuvos apsigyvenęs, yra turtinges senis ūkininkas, savo šykštumu nemaža gryno pinigo iš prie lovos kabanių spintele, „banka“, prikrovės. Tuos pinigus no-

ri išvilioti jo graži giminaitė, glamojėjimais apsukdama seniū galvą ir sukurstydamas net ūki parduoti. Bet tos bendros schemas autorius nevysto, kaip būtu galima laukti, gresiančios infliacijos fone, o įterpias niekuo nepagrįstas pirmibas, taip pat ūkiu pirkėjo atvykimą ir išvykimą. Dar pora kasdienių bariū scenų, kaimo naminis teismas. Viskas baigama tada, kad seni apygosi giminaitės. Želma pasienio policininko sulaikoma ir atvedama į troba, kur seniū atsiveria akys.

Žinoma, tai siauroki remai. Todėl norint, kad jie virstu penkiaveiksmė kaimo buities komedija, juo labiau reikiā iškasti iš kaimo gilumos tipingus žmones, reikia taiklios kaimičio frazės, charakteringu itemptu situaciju, sceniko atskiru gyvenimo gabalieliu jungimo — žodžiu, reikia autoriaus, kuris sugebėtu paduoti gyva gyvenimą ir orientuotis pjesės technikoje. To viso trūko. O jeigu publiką vietomis iš kiek šliau reagavo, tai nuopelnas ne autoriaus, o režisieriaus ar atskiru aktoriu.

Turint tokia medžiaga, režisieriu B. Lukošiu, žinoma, nebuvo išpėstingas iš atskirų tarp saves dažnai nei priežastingai, juo labiau nei sceniškai nemotyvuotu gabaliukų padaryti kaip nors vieningo, itempto, įdomios.

maus. Todėl davė laisvę atskiriems aktoriams individualiai reikštis.

Viską ūkio R. Juknevičiaus interpretuoja Samuelis Pūkis, kvalokas senas krienas, užgaidom prie pinigų ir prie gražios giminaitės. Jo žmona Barbora (O. Juodytė), sūnus Paulius (A. Kernagis), duktė Marė (A. Katiliūtė), giminaitė Zelma Strautinytė (T. Valčiūnienė), pasienio policininkas Kazys (J. Palubinskas), Pūkio bernas Vincas (H. Katinckas), tarnaitė Morta (G. Blynaitė) ir kt. pagal pjesės medžiagą neturėjo ypatingesnių uždavininių. Etnografiškai būdingas ir, palyginti, mūsų literatūroje naujas dalykas buvo vadinamas namų teismas. Bet jis nei autorius, nei režisierius, nei aktoriai (S. Jukna, P. Zulonas...) kaip reikiant neišryškintas.

Apskritai, tas veikaliukas geriau tiktų kaimo scenai; tam jis, regis, ir buvo „Vačilos“ teatro rengiamas. Pastatymas nesunkus. Dekoracijos paprastos, — visai laiką tie patys du kaimo pirkios kambariai. O kaimo aktoriai, i savo vaidmenis įdėje savo buities smulkmenas, kaimo publikai galėtų išelti kur kas įdomesni.

Autorius profesionalus tokios apimties veikaliukai pratina tik pro pirtus į savo pasiimtuosius uždavinus pažiūrėti.

R. A.

Reicho sienos ir kaimynai

Olicialaus Reicho administracijos organų dekreto informacija

X. 8 d. numery „DZ im Ostland“ deda šią informaciją:

Nors galutinis Europos sutvarcymas, o tuo pačiu ir Reicho sienų nustatymas bus pravestas tik sekmingai baigus karą, tačiau išvairūs praktiškos os administracijos reikalai jau dabar, karo vidury, reikalauja nustatyti sienas, kurios skirto Reicho šalį (Inland) nuo užsienio (kad ir nuo užimtojo užsienio). Apie tokiu išoriniu administraciniu sienų pravedimą paimonuoja paskutinysis Reichsführer SS ir vokiečių policijos šefo dekretas.

Pažvelge į šalių ribas, matome: i Didžiojo Vokiečių Reicho sudėtį ieina ne tik Bohemijos ir Moravijos protektoratas, bet ir generalinė gubernija. Toliau, tokioj pat padėty yra atsidūrusios šios sričių: Untersteiermark liga Savės (prie pačiuose Reicho pietryčiuose stovinčio miesto, Rann an der Save, susieina Reicho, Kroatijos ir Italijos sienos), Šiaurinė Kraina ligi senosios Italijos — Jugoslavijos sienos, Elzassas ir Lotaringija ligi senosios, 1914 metų Reicho sienos, visas Luksemburgas ir sugražinti pasienio apskričiai Eupen ir Malmedy, taip pat kai kurios išskiku-

sios vokiškai kalbančios senosios Belgijos sričių ties Bocholz ir Montzeno apylinkėse (i vakarus nuo Aacheno). Kitos sienos atitinka Vokiečių Reicho sienas karo pradžioje. „Naujosios sričių“ pavestos „civilinės administracijos šefams“, tik Eupen — Malmedy (kartu su vokiškai kalbančiu užnugariu) priskirti tiesiog Aacheno apygardai ir tokiu būdu įjungti į senojo Reicho administracijos sistemą.

Visa Rytų erdvė (i rytus nuo praplestėj Rytprisių ir generalinės gubernijos) minėjama dekrete pavadinti „ligšioline sovietų rusų operacijų sritimi“. Ruože nuo Nemuino ligi Sano aukštupio Karpatuose leistu sienos perėjimo punktu pažymėta labai reta. Taip pat žymi „Der Deutsche Verwaltungsteam“ nebetenk ypatingai pabrėžti, kad ligšiolinės sovietų rusų Rytų sričių, vistiek, kaip galutinai susidėstys tų šalių likimas, dar ilgai teks administraciūn būdu griežtai atriboti, pravedant savo rūšies užtvarą prieš bolševikinių užkrėtimą.

Apskritai, Didžiojo Vokiečių Reicho kaimynai yra šios dešimt šalių: Slovakija, Vengrija, Kroati-

ja, Italija, Lichtenšteinas, Šveicarija, užimtoji Prancūzija, užimtoji Belgija, užimtoji Olandija ir Danija. Keturių pirmosios šalys yra sajungininkės, keturių paskutinios — okupuotos. Ligi šiol išoriskai karo nepaliestos išliko Šveicarija ir jos mažasis palydovas Lichtenšteinas“.

STOCKHOLMAS. Švedų spaude praneša, kad iš Londono gaunamai labai pesimistiški pranešimai apie padėti sovietų centriniame fronte. Laikraštis „Dagens Nyheter“ skelbia United Press gautą iš Londono žinią, kurioje nurodoma, kad gerai informuoti Londono sluoksniu vokiečių puolimus vadina didžiausias karo veiksmai, kokie tik kada nors yra buve. Prieš Maskvą, pareiškiamą britų sostinėje, maršalo Timošenko dižinijos veda beviltiška kova, o pietuose, žūbtūnėje kovoje dalyvauja maršalo Budiono karinės pajė-

SPORTAS

Futbolas, dviračiai, krepšinis

Ši sekmadienį Kauno stadione tikrai gausu sporto ivykių. 14 val. ivyks futbolo rungtynės Perkūnas — LEFLS, po ju dviračių lenktynės 10 km, kuriose dalyvauja žinomasieji dviratininkai: St. Severinas, Juodžbalis, Paršaitis ir kt., 16 val. žais antroji futbolo pora: Marijampolės rinktinė su dar nežinomu priešininku. 18 val. halėje po ilgesnės pertraukos pasirodyti krepšininkai. Žais Perkūnas — LGSF. Abiejose ekipose yra rinktinės krepšinio pajėgos, dėl to rungtynės bus tikrai įdomios. Galutinę sudėti tikimės pa-skelbtu ryt. Šiandien galime pasakyti, kad Perkūno komandoje ža:s: broliai Puzinauskai, Leščinskas, Mackevičius, Norokus ir kt. Tuo būdu sekmadienį Kauno sporto entuziastai turės nuotaikinę popietę ir vaka.

Carnera gržtla

Savo laiku buvęs pasaulio bokso meisteris italių milžinas Primo Carnera prieš kiek laiko iš aktyvaus sporto gyvenimo buvo pasitraukęs. Dabar iš Torino pranešama, kad Carnera vėl nori pasireikšti, tik ši karta ne kaip boksininkas, bet kaip imtininkas. Imitininku Carnera pasišovė būti dar iš dėl to, kad čia galima greičiau iškilti ir taip pat žymiai daugiau uždirbti. Šis Carneros sumanymas nėra lengvas įgyvendinti, nes iki šiol veik né vienam bokso meisteriui, karta mečiusiam pirtines, nepavyko gržtći į garbęs ir pasisekimo kelią. Ar pavyks ši Gordijaus mazga perkirsti Carnerai, negalima tvirtinti. Galime tik prisiminti, jog Carnera, pasitraukęs iš aktyvių sportininkų eliu, buvo pasukę į filiu mrti, kur jam pranašavo didele sekme. Vis dėlto italias skaudžiai apsilivę, ir jo dalyvavimas filmese nėko gero nedavė. Kaip pavyks naujas bandymas?

Ta proga jėdomu atsiminti, kad tik nedaug bokso meisterių susitaupę plynų juodai dienai. Net tokia garsenybė kaip Jack Dempsey yra pri-verstas cirke teisėjauti menko lygio rungtynes. To niekas iš Dempsey ne laukė, ypatingai pažvelgus į praėjimą, kada Dempsey uždirbo milijonus dolerių.

Trumpai iš užsienio

— Parmoj ivykusioj lengvosios atletikos šventėj Campagnoris pagerino Italijos rekordą šuolyje į aukštį. Campagnoris pasiekė 1,96. Senasis rekordas buvo 1,95. Ten pat Consolinius numetė diską 50,52.

— Naujoji švedų bėgimo žvaigždė Hellstroemas, kaip matyt iš pasekmiumi, savo visapusiškumu pralenkia ir Nurmi. Štai geriausiai Hellstroemo pasiekimai: 800 m 1:57,1, 1500 m 3:51,0, 1 mylia (=1609 m) 4:09,6, 3000 m 8:21,8, 5000 m 14:20,6, 10000 m 30:41,2.

— Oslo ivyko ėjimo rungtynės. 25 km pirmąją vietą laimėjo Andersen, nuo tololi praežinėjaves per 2:03:44 val.

— Vengrijos futbolo pirmenybėse pirmava WMFC, iš 8 rungtynių surinkę 14 tūk. Toliau sekta: 2—3. Fenerbahçes varos ir Ujpest po 13 tūk., 4. FC Szeged 12 tūk., 5. Szolnok 11 tūk., 6—7. AC Nagy ir Gamma po 9 tūk. Kauniečiams pažįstamas Kispest yra nusmukę į priešpaskutinę vietą (turėti 3 tūk.). Paskutinėse rungtynėse Kispest nugalėjo Mavag 6:2. Tai buvo pirmasis Kispest laimėjimas.

— Kopenhagoje ivyko tarptautinės rankinio rungtynės Švedija — Danija. Danai, neseniai perėję prie tarptautinių rankinio taisykių, pasirodė geros formos ir laimėjo 17:9. Pirmasis kėlinys baigėsi 6:4.

LONDONAS PRITRENKTAS

Anglii paskutiniuosius vokiečių puolimus vadina didžiausiais iki šiol karo veiksmais

STOCKHOLMAS. Švedų spaude praneša, kad iš Londono gaunamai labai pesimistiški pranešimai apie padėti sovietų centriniame fronte. Laikraštis „Dagens Nyheter“ skelbia United Press gautą iš Londono žinią, kurioje nurodoma, kad gerai informuoti Londono sluoksniu vokiečių puolimus vadina didžiausias karo veiksmai, kokie tik kada nors yra buve. Prieš Maskvą, pareiškiamą britų sostinėje, maršalo Timošenko dižinijos veda beviltiška kova, o pietuose, žūbtūnėje kovoje dalyvauja maršalo Budiono karinės pajė-

gos. Anglii karo ekspertai, pasak United Press, dabar aiškiai suprato, kad ta ofenzyva, kurią mėgino atlikti vidurinėje fronto dalyje maršalas Timošenko jau prieš daugelį savaičių, iš tikruju niekados rimtai negrėsė vokiečių planams. Agentūra pastebė kaip pažymėtiną tą faktą, kad šiuo metu beveik visiškai nieko nekalbama apie debatus dėl galimumo padaryti britams kituose frantuose tam tikrą manevrą, kuris palengvintų Sovieto Sąjungos padėti.

STOCKHOLMAS. Londono spaude pilna pesimistinių pranešimų

apie padėti sovietų fronte. Kainis „Times“ bendradarbis linki bilo oro, kad sutrukdyti vokiečių kariuomenės smekimai tolyn. Yra aišku, sako jis, kad naujausios vokiečių ofenzyvos yra daug pavojausnes, negu apie tai buvo manyta. „Daily Express“ sako, kad dabartinė vokiečių ofenzyva savo našumą neturi sau ligios buvusiose vokiečių ofenzyvose. Laikraštis įspėja savo skaitojo netikėti, kad sovietams pasiseks atispirti vokiečiams. „Daily Mail“ sako, kad jis buvęs vienintelis laikraštis, kuris savo Rytų fronto karo apžvalgose nepėtė optimizmo. Vokiečių kariuomenė, sako laikraštis, nepaliuojamai žengia pirmyn. Eventualiai sovietų kariuomenėje pralaimejus, pasaulijye nebeliksia kariuomenės, kuri net tik savo skaidumi galėtų prilygti vokiečiams.

„New Chronicle“ sako, kad Hitleris niekuomet nebūtu prisiėmės atsakomybę „žiuos milžiniškus veiksmus, niekuomet nebūtu pareiškės savo įsitikinimo dėl laimėgos pabaigos taip stipriai, jei jis iš anksto nebūtu žinojęs sekmingos šios ofenzyvos eigos. Po 3½ mėnesius, rašo toliau laikraštis, per kuriuos vyko ofenzyvai, dabar vokiečiai gali pradėti ofenzyvą, kuri bus stipresnė negu pirmosios. Karo istorijoje to dar niekas nebuvęs matęs. Atėjo valanda, kada Anolija turi pasiruošti blogiausiom žiūrom.

NEW YORKAS. Associated Press žinomis, kompetentingos vietos Panamoje esančios pareiškės, kad Panamos vyriausybė atsauksiant leidimą svetimiams laivams piaukioti su Panamos vėliava, — jei tie laivai bus ginkluoti. Dauguma Panamoje įregistravęs laivų priklausa Jungtinii Valstybių laivininkystės bendrovėms.

BERLIN. X. 8. DNB žinomis, viena vokiečių šarvuotojų divizija per spalio 7 d. kovas pietiniam Rytų fronto ruože sunaikino divizijos stiprumo sovietų pajėgas ir iš viso paėmė 3.500 belaisvių.

1500 km po Lietuvą

Vingiu per Aukštaitiją

Priekyje — gelvas, apkrites saulės spinduliai, keliais. Šalmai maži žiupsneliai mišku. Itin gausiai liepsnoja, darželiai lelijomis, nasturtomis ir per dažnų tvorelę linksta tulpių žiedai. Tai Kupiškio apylinkės, tipinė Aukštaitija, nuo seno pagarsėjusi audimais ir lelijomais juostom.

Senutė, išrodius visas savo stalies, kilimėlus ir apklotus, niekai negali patikėti, kad kiekvienas jūra mažas meno kūrinėlis ir pasidžiuodama ištraukia žiūrėti.

— Štai kur grožybė. Tai kad blizga.

Tikinu močiute, kad kiekvienas klimatis daug vertesnis, nors ir prasternas sūlais, bet tautinėm tulpiam ištuviuotas.

Netoliiese, Suvališkiaose, pagiriu Turkose, nuo žemės gal Vilnių, vienas originaliausios getutės Europėje, su bokštų, toli nuklyduis nuo bažnyčios. Viršus kepuriuotas grafito stogu, o viduje stebina nuotaikinės plaukiančios — sakykla ir vitražai.

Kurgi nematysi. Gražausia bažnyčia Lietuvos (išskyrus gal Vilnių), vienos originaliausios getutės Europėje, su bokštų, toli nuklyduis nuo bažnyčios. Viršus kepuriuotas grafito stogu, o viduje stebina nuotaikinės plaukiančios — sakykla ir vitražai.

— Ponuli, vai kaip mes laukėme karo! — žinėka baltausis senukas, išsupęs mėlyną pypkės dūmų skraištę

Pono Švietimo Generalinio Tarėjo įsakymu padaryti šie Mokytojų Seminarijų mokytojų atleidimai, skyrimai ir perkėlimai:

Atleisti:

- Marijampolės Mokytojų Seminarijos mokytojas Diana Jurgis nuo 1941. VI. 23.
- Marijampolės Mokytojų S.-jos žydų tautybos mokytojas Rutkėnas Ovsiejus nuo 1941. VI. 23.
- Ukmergės Mokytojų S.-jos žydų tautybos mokytojas Balnionis Juozas nuo 1941. IX. 1.
- Siaulių Mokytojų S.-jos mokytojas Ubelka Kazys, kurių išleistas iš TSRS, nuo 1941. VI. 15.
- Siaulių Mokytojų S.-jos Pavyzdinės Mokyklos mokytojas Balmontas Juozas nuo 1941. IX. 1.
- Siaulių Mokytojų S.-jos žydų tautybos mokytojas Rijeris Benjaminas nuo 1941. VI. 23.

Skiriama:

- I Marijampolė: Vasaros Pedagoginius Kursus pradžios mokyklos jaun. mok. cenzu išgyti skiriama mokyklinės praktikos vedėjai:
  - Ignas Budrys, Marijampolės apskr. pradžios mokyklų inspektorius ir
  - Maryja Sirytė.
- Priešmokyklinio auklėjimo referentė O. Narušytė — Janušauskėnė, jos pačios prašymu, atleidžiamas iš pareigų nuo 1941. IX. 1 iš tuo dienos skiriama i Tauragės Mokytojų S.-ja.
- Strikauskas Vaclovas i Ukmergės Mokytojų S.-jos Pavyzdinės Pradžios Mokykla vedėju nuo 1941. IX. 21.
- Andrašinėnė Veronika i Ukmergės Mokytojų Seminarijos Pavyzd. Pradžios Mokykla mokytoju nuo 1941. IX. 1.
- Sabaliauskas Jonas i Siaulių Mokytojų S.-ja laisvali samdomu mokytoju nuo 1941. IX. 10.
- Špačauskas Stasys i Tauragės Mokytojų S.-ja mokytoju nuo 1941. IX. 1.
- I Kauno Mokytojų Seminarija nuo

Kauno Teatras

Penktadienį, spalio 10 d.

KLASTA IR MEILĖ

Šillerio 9 pav. tragedija

Bilietai nuo 1–6 Rb.

Šeštadienį, spalio 11 d.

RIGOLETTO

Verdi 4 v. opera

K. PETRAUSKUI dalyvaujant.

Bilietai nuo 3–15 Rb.

Sekmadienį, spalio 12 d., 13 val.

GULBIŲ EŽERAS

P. Čakovskio 4 pav. baletas.

Bilietai nuo 2–12 Rb.

Sekmadienį, spalio 12 d., vakare

ZENTAS

V. Krėvės — Mickeyiūnas 8 pav. godž. gyvenimo vaizdai.

Bilietai nuo 1–8 Rb.

Spektaklių pradžia 18.30 val. Bilietai parduodami nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 19 val. Šventadieniais — nuo 12 iki 14 ir nuo 16 iki 19 val.

Kauno Jaunimo Teatras

Šeštadienį, spalio mėn. 11 d., 15 val. (uždaras spektaklis)

12 BROLIŲ JUODVARNIAIS

LAKŠČIUSIU

S. Ciurlionienės 4 pav. pasaka

Sekmadienį, spalio mėn. 12 d., 15 val.

Premjera

BRÉMENO MIESTO MUZIKANTAI

4 pav. inscenizuota brolių Grimus

pasaka

TÉVO PALIKIMAS

3 pav. inscenizuota liudijus pasaka

KONCERTINÉ DALIS

Bilietai i premjera nuo 0,5 iki 4 rublių parduodami teatro kasoje (Laisvės al. 41, telef. 23717) nuo 10 iki 15 ir nuo 17 iki 19 val.

I LAISVE

Redakcija — Duonelaičio 24. II a. vyr. redakcijos tel. 20520. redakcijos sekretoriatas — 21414. redakcijos — 20530. Interesantai priimėjami 12–13 ir 17–18 val.

Administracija — Duonelaičio 24, I a. tel. 26375.

Skelbimai priimami tik iš vakaro iki 18 v.

Mannerheimas jau trečią kartą kovoja už savo laisvę

HELSINKIS. Spado 7 d. lydi mas ministerio pirminko Ran gelio ir krašto apsaugos ministro Waldeno, Suomijos valstybės prezidentas lankėsi feldmaršalo Mannerheimo vyriausiamė štabe. Šia proga prezidentas feldmaršaliui pirmajam ietkė Mannerheimo pirmos klasės kryžiu. Trumpoje kalboje prezidentas pabrėžė feldmaršalo nuopelnus. Prezidentas pažymėjo, jog vos viena kartą istorijoje žinomas vykis, kad tas pats asmuo tris kartus kovoja už savo tautos laisvę. Dėl šio apdovanojimo visa suomių tauta nuoširdžiausiai svei

kinanti feldmaršala. Feldmaršalas savo trumpoje kalboje padėkojo už šio auksčio ordino ietkiamą ir, be kitokio, pareiškė, kad jis reikalauja ne tik iš kovojojanti kariuomenės dalinių ir ju vadi, bet ir iš visos tautos nepaprastų pastangų. Atgaustos Karelijos dalys suteikiančios naujos jėgos ir naujo tikėjimo, kad bus galima galutinai apsaugoti Suomijos sienas.

VICHY. Siandien Arlese, dalyvaujant ministerio pirminko ir krašto apsaugos ministerio pava duotojui admiralui Darlanui ir karro ministeriu generolui Huntzigeriu, Sirijos komisarui generolui Dentzui buvo ietkta prancūzų le giono ordino didžiojo karininko plakėtė.

OSLO. Norvegų telegramų buras iš kompetentingų laivininkystės sluoksnų patyrė, kad paskendus anglų tarnyboje plauklojančiam norvegų tanklaiui „John P. Pedersen“ 6.128 brt., žuvo 13 jū los narių.

HELSINKIS. Švedijos princas Gustavas Adolfas, kuris Suomijoje keliauja po frontą ir Ryti frontą jau apžiūrėjo, vakar lankėsi karo grobų parodoje Helsinkyje, po to buvo nuvykęs į Hangöös frontą ir pasvelkino ten esančius švedų savanorius.

Skelbimas

Kauno Valstybinė Degtinės Gamykla nuo 1941 m. spalio m. 13 d. supirkines monopolinio tipo butelius $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, ir 1 litro talpos bet kokiamie kieklyje.

Už vieną butelių mokama:

$\frac{1}{4}$ litro talpos	— 0,50 Rub.	0,05 Rm.
$\frac{1}{2}$ " "	— 0,50 Rub.	0,05 "
$\frac{3}{4}$ " "	— 0,80 Rub.	0,08 "
" "	— 1,80 Rub.	0,08 "

neatsisveglant butelio kainos etiketėje, ar butelis visai be etiketės.

Buteliai superkami Kaune, Bažnyčios g. vė 12 Nr. darbo d'nomis nuo 8 iki 15 val.

Kauno Valstybinė Degtinės Gamykla

1766 (3)

JEI IŠVERSTI KA NORS REIK. I SAPIEGOS 6 EIK.

Vertinimų biuras „Plunkens“ verčia i vokiečių kalba prašymus, pažymėjimus ir kitzus raštus. Kaunas, Sapiegos (buv. Tolstojaus) g. 6 nr. Tif. 23727.

1734

Tuoju reikalingas prityres vokiečių kalbos vertėjas. Kreipiasi į Valst. Matūnų ir Keypilių Trestą. Kaune, Gedimino g. Nr. 11, II-me aukštė, nuo 8,30 iki 16,30.

1752(2)

KOOP. B-VEI „SPALVA“ reikalingas ivairių rūbų bei medžiagu dažtojas. Kreipiasi į darbo valandomis Savanorių prospektas Nr. 12 nuo 9 val. iki 16 val.

1753(3)

SKELBIMAS Visuomenėi patarnauti Valst. gumos dirbinių f-kas, GUMA“ ietėjimė dėvėtos gumos alyvės taisymo skyrių.

Dėvėta gumos alyvėnė taisymui primama darbo dienomis nuo 9 iki 15 val.

f-ke „GUMA“.

Raudondvario pl. 15 ir tos alyvėnės surinkimo punkte Laisvės al. 56.

F-kas „GUMA“

1745(1)

Specialinių mokyklų personalo pakeitimai

- b) Balčiūnienė Kristina iš Kauno m. pr. mokyklos Nr. 3
c) Trainaitytė Aldona iš Kauno m. pr. mokyklos Nr. 4
- 2) Ukmergės Gimnazijos mokyt. Bar kaukas Kazys nuo 1941. IX. 1 per keliamas į Ukmergės Mokytojų S.-ja.
3) Zarasų Gimnazijos mokyt. Vilutytė Angelė, jai pačiai prašant, nuo 1941. IX. 1 per keliamas į Ukmergės Mokytojų S.-ja.
4) Kybartų Gimnazijos mokyt. Piščkas Ignas, jam pačiai prašant, nuo 1941. IX. 1 per keliamas į Ukmergės Mokytojų S.-ja.

- 1) I Kauno Mokytojų Seminarijos Pa vyzd. Pradžios Mokykla perkelami nuo 8. m. rugėjo 1 d. mokytojai:
a) Paltanavičius Juozas iš Kauno m. pradžios mokyklos Nr. 3

Penkauskaitė Ona nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Lietukas Klemensas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 20 d. jo paties prašymu atleidžiamas iš pareigu,

Bielinis Jonas, inž. Taujenis Vin cas, Stulpinė Stanislovas, gyd. Simkušas Kestut's, Alytaus amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 1 d. atleidžiamas iš pareigu.

Kuznickas Juozas nuo 1941. X. 1 d. skiriama Alytaus amatu mok. mokytojui.

Kairytė Elena nuo 1941. IX. 1 d. per keliamas Kauno IV amatu mok. mokytoja.

Campé Adolfas, Kauno II amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 1 d. atleidžiamas iš pareigu.

Guzas Petras, Kauno II amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 1 d. atleidžiamas iš pareigu.

Paukštė Antanas, Kėdainių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 1 d. jo paties prašymu atleidžiamas iš pareigu.

Tirolas Kazimieras, Kėdainių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 1 d. jo paties prašymu atleidžiamas iš pareigu.

Miliauskas Antanas ir Sadauskas Tadas nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytojas.

Paulauskas Kazys, Panevėžio prekybos mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 1 d. atleidžiamas iš pareigu.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 1941. IX. 16 d. skiriama i Šiaulių amatu mok. mokytoju.

Šliūnas Antanas, Šiaulių amatu mok. mokytojas, nuo 194

Butų reikalai

Vakar ir užvakar šiame laikasyje išspausdinome Generalkomisaro Kaune išleistas taisykles, kuriomis reguliuojamas Lietuvos miestų didesniųjų namų, bolševikų buv. nacionalizuotų, tvarkymas. Jomis dar neišsprendžiamas galutinis tų namų nuoseybės klausimas, bet jos duoda pagrindą racionaliai tuos namus administruoti ir tvarkyti butų reikalus. Tuo būdu tvarkomi ir šioje srityje bolševikų palikti sujaukti reikalai ir reikliai tiketis, kad šios taisyklės taip pat žymiai prisidės prie butų klausimo Lietuvos miestuose išspendimo.

O tas klausimas visą laiką Lietuvos buvo opus ir jis tiesioginiai palietė dideles gyventojų mases. Opus jis buvo dėl to, kad mūsų miestų gyventojų skaičius augo sparciau negu jiems apsigyventi reikalingas nauju namų skaičius. Tiesa, per praėjusį dvidešimtmetį mūsų miestai taip pat žymiai išaugo, pagražėjo, sumodernėjo, bet vis dėlto jie neišplėtė tiek, kad be vargo būty galėjė sutalpinti visus į juos plūstančius naujus gyventojus. Butų klausimas mūsų miestuose tebera opus ir šiandien, nors pastaraisiais metais miestų gyvenime išvys labai žymiai pasikeitė. Tuo reikalu miestų savivaldybės dar teks pasukti sau galvas. Mūsų miestų gyventojų skaičius smarkiai tempu tebeaugia ir jis auga ir ateity. Tenka pasidžiaugti tik, kad tas augimas yra natūralus ir normalus. I miestus gyventojai neplūdo tinginiant ar bedarbant, bet juos čia traukė auganti pramonė, prekyba ir kitos sritys.

Iki šiole, vertinant mūsų miestų statybą, buvo galima pasigesti planingumo ir racionalumo. Beveik visa gyvenamųjų namų statybą buvo palikta privatinėi iniciatyvai ir privatiniam kapitalui. Tiesa, toji statybą kiekvieną sezono būdavo didelė, bet patys statomieji objektais dažniausiai mažo masto. Dėlto nenuostabu, kad mūsų miestuose per pastarajį dvidešimtmetį nauju namų pristatyta labai daug, bet butų klausimas vis tiek liko neišprestas ir visą laiką opus.

Tuo tarpu dabartinius gyvenimus reikalauna, kad dirbas žmogus netik turėtu buta, bet kad tas butas būty jaukus, higieniškas, aprūpinas patogumais. O viso to privati statybą negalėjo ir negalės duoti. Tad mūsų savivaldybės noroms ar nenoroms vis tiek, teks statyti didelius, blokinius namus, kuriuose galima apgyvendinti didesnius žmonių skaičius ir pačius namus įrengti pagal šių dienų reikalavimus. Tik i miestų statybą aktyviai išsikius savivaldybėms ir kiloms valdžios istaigoms bus galima geriau išspręsti butų miestuose klausimą.

Šiandien gali, gyvenant karą meto salygoje, didelių dalykų nebus galima išvyskoti. Tad reikia tenkintis tuo, kas yra. Kauno gyventojai turi sutipti dabar Kaune esamuose butuose. O tai atrodo turi būti įmanoma. Nereikia, kad visi gyventų per daug plėciai, nereikia nėt gaudotusi keliais kambariais, o kiti susigrūde skurstu vienam kambaryje. To neturėtų būti ir to nebus. Bet pirmiausiai miesto sanitarinė komisija turėtų patikrinti tuos butus, kuriuose gyventi kenksminga sveikatai ir gyventojai iš jų turėtų būti lškelti. I žmonių sveikatos reikalus daugiausiai reikia atsižvelgti, nes paskui ligonai ir invalidai pasidaro visos tautos našta. Tiesiog reikytų uždrausti gyventi tamsiuose, drėgnuose rūsuose, nes ten tikriausiai gadinama sveikata, o ypač pavojinga tokiose žemuoose butuose gyventi vaimams. Tokiu nepakenčiamai blokuose butuose gyvenančių žmonių skaičius šiuo metu atrodo nebebus didelis ir jiems vis dėlto būty gali ma surasti sveikesnius butus.

Kitas su mūsų butais susijęs reikalus, tai išvairūs parazitai. Bolševikai jų privesė daugelyje butų. O kovoti su jais reikia organizuotai, nes payienė kova mažai ką padeda, nes jie keliauja. Tad paskiro buto dezinfekcija mažai naudinga, jei parazitai yra gretimame bute.

Suregistruokime vietas, kur buvo bolševiku nukankinti ar nužudyti lietuvių

Raudonojo Teroro Muziejus jau turėti suregistravęs apie 100 vietų, kur bolševikai nukankino ar nužudė lietuvių. Tačiau tokių vietų yra žymiai daugiau, ir Raudonojo Teroro Muziejus kviečia i suomenė padėti jam suregistruoti visas vietas, kuriuose buvo bolševiku nukankinti ar nužudyti lietuvių.

Pranešant Raudonojo Teroro Muziejui apie vietas, kur buvo nukankinti ar nužudyti lietuvių, reikia būtai duoti šias žinias:

1. Kas nukankino ar nužudė lietuvius (vietos komunistai, žydai, raudarniečiai, milicininkai).

2. Kur nukankino ar nužudė? (tikslios tos vietas adresas).

3. Kada nukankino ar nužudė?

4. Ka nukankino ar nužudė? (nukankintu ar nužudytu pavardė, vardas, amžius, profesija, gyvenamoji vieta).

5. Už ka buvo nukankintas ar nužydatus?

6. Kaip buvo nukankintas ar nužydatus? (Jeigu buvo nukankintas, smulkiai aprašyti, kaip buvo nukankintas, ir kokie kūno sužalojimai padastyti bekankinant.

7. Kur buvo nukankintasis ar nužydasis atrastas ir kaip teroristu buvo palaidotas?

8. Kas ir kada pravedė dėl išvykdyto nužydymo kvotą?

9. Kur dabar nukankintasis ar nužydasis palaidotas?

10. Ar yra liudininku, mačiusiu kankinimą ar žudymą?

Dėl mjr. Tomkaus palaikų išlaikymo

Kaip žinia, didelė visuomenės dalis buvo susidomėjusi a. a. Tomkaus palaikų išlaikymo paslaptimi. Cia kildavo visa elė klausimų, kam turi būti priskirti šie nuopelnai, tuo labiau, kad spaudoje buvo pasirode ne visai tiksliu žiniu. Pasiteiravus pas kompetentingus asmenis ir istaigas, paaškėjo, kad palaikų išlaikymo pirmoji mintis kilo Teismo Medicinos katedros pareigūnų tarpe, kurie turėjo a. a. Tomkaus kūną apžiūrėti. Kadangi a. a. Tomkaus daugelį buvo žinomas, kaip doras žmogus, ir tiesus

patriotas, todėl ir sumanyta palikus išlaikyti, kol ateis laikas, kad palaikus galima bus perduoti giminėms. Tuo reikalu buvo paslarta ir su antra Medicinos mokslo istaiga — Anatominos Institutu. Bendru, nedidelio pareigūnų skaičiaus susitarimu, buvo nutarta palaikus palikti Anatominos Institutu ir ten juos išlaikyti. I visus bolševikų valdžios paklausimus apie a. a. Tomkaus palaikus, Medicinos minėtu istaigai pareigūnai, kiekviena kartą mokėta tinkamai atsakyti.

L. R. K. Vyr. Igaliotinis

Aufruf

an die Bevölkerung des Ostlandes zur Einlösen von Empfangsbescheinigungen

Alle im Gebiet des Wehrmachtsfeldshabers Ostland ausgestellten Empfangsbescheinigungen werden ab 1. Oktober 1941 in bar eingelöst.

Die Einlösung erfolgt durch die nachstehend aufgeführten Feld-Kommandaturen, Orts-Kommandanturen und Truppenteile:

A. Lettland:

Feld-Kommandantur Riga
Orts-Kommandantur Wenden
Orts-Kommandantur Marienburg
Orts-Kommandantur Rossitten
Feld-Kommandantur Mitau
Orts-Kommandantur Jakobstadt
Feld-Kommandantur Dünaburg

B. Litauen:

Feld-Kommandantur Kauen
Feld-Kommandantur Wilna
Landes - Schützen - Bataillon in Schaulen.

C. Weissruthenien:

Feld-Kommandantur Minsk
Orts-Kommandantur Grodno
Orts-Kommandantur Sluzk
Orts-Kommandantur Baranowice
Orts-Kommandantur Lida

Die Empfangsbescheinigungen müssen innerhalb einer Frist von 3 Monaten, beginnend mit dem Tage ihrer Ausstellung, zur Einlösung vorgelegt werden.

Empfangsbescheinigungen, die bis zum 31. August 1941 ausgegeben worden waren, werden noch bis zum 31. Oktober 1941 eingelöst.

Der Reichskommissar f. d. Ostland

LOHSE

Riga, im 25. September 1941

Atsišaukimas

i Ryti Krašto gyventojus dėl vokiečių kariuomenės išduotųjų pakvitavimų apmokėjimo

Visi Ryti Krašto karinio viršininko srityje išduotieji vokiečių kariuomenės pakvitavimai apmokami grynais pinigais nuo 1941 metų spalio 1 d.

Apmoka šios žemiau pažymėtos Feldkomendantūros, Ortskomendantūros ir kariuomenės dalys:

A. Latvijoje:

Feldkomendantūra Rygoje
Ortskomendantūra Cesupe
Ortskomendantūra Aluksne
Ortskomendantūra Rezekne
Feldkomendantūra Mintaujoje
Ortskomendantūra Jekabpilyje
Feldkomendantūra Daugavpilyje

B. Lietuvoje:

Feldkomendantūra Kaune
Feldkomendantūra Vilniuje

Landesschützenbatalionas Šiauliai

C. Gudijoje:

Feldkomendantūra Minske
Ortskomendantūra Gardine
Ortskomendantūra Slucke
Ortskomendantūra Baranovičiuose
Ortskomendantūra Lydoje

Pakvitavimai reikia patiekti apmokėti per tris mėnesius nuo jų išdavimo dienos.

Pakvitavimai išduoti iki 1941 metų rugpjūčio 31 d. bus apmokami dar iki 1941 metų spalio 31 d.

(pas.) LOHSE
Reicho Komisaras Ryti Kraštui
Riga, 1941 m. rugsėjo 25 d.

Pianistas Joseph Mathias Blome

valkas būdamas, jis nepaprastai pa-migo muziką ir nutarė jai skirti pa-čias geriausias savo gyvenimo jėgas. Tėvai labai nenorėjo, kad jų sūnus pasirinktų muziko karjerą, tačiau at-kaklus Josepho pasirypimas nugalėjo visas kliūtis. Baigęs gimnaziją, išlaikė stojamusius egzaminus i Kölne aukštąjį Muzikos mokyklą. Tai buvo irodymas, kad jo troškimas tapti mu-zikai turi rimtų duomenų, ir tatai palenkė tėvus nebepristarauti. Tegu jau siekia jų vienintelis sūnus tai, ko gedžiaja jo siela. Kölne jis studijo keverius metus pas žinomajį prof. K. H. Pillney. Po to jis priėmė į kariuomenę ir paskyrė į Müncheną. Bū-damas kariuomenėje, jis turėjo daug progos skambinti. Nepasitenkina mas tuo, ką pasiekė ir norėdamas techniškai dar daugiau patobulėti, J. M. Blome privačiai studijuoją pas žymųjį pianistą prof. J. Pembauer, iš kurio jis nepaprastai daug pavel-dejo.

Dabar p. Blome yra paskirtas į Kauna, ir labai džiaugiasi galis su-artėti su lietuvių kultūrinu gyvenimu ir pats prie jo prisidėti.

Muzikos mėgėjai ši šeštadienį tu-rės progos pasaklausyti jo interpre-tacijam Bacho-Busoni, Brahms, Schuberto ir Chopino kūriniai. Tai didelė dalis paties pianisto mėgia-miaus repertuaro, nes jo specialybė yra: „Bach, Beethoven, Brahms, Schumann ir Reger.

Melitopolis ir Mariupolis

BERLIN. Vokiečių kariuomenės

paimtas Melitopolis yra 75.000 gy-ventojų gyvenamas miestas prie Charkovo Sevastopolio geležinkelio, Krieme. Šis miestas turi didelę reikšmę pramonei. Prie Berdiansko, 120 kilometrų nuo Melitopolio, susijungė išilgal Azovo jūros žy-giuojantieji SS daliniai su atžygia-vusiais iš Šiaurės šarvuotais daliniu. Tas prie Azovo jūros ilankos esąs miestas yra 250 kilometrų oro linija nuo Dniepropetrovsko. Jame yra uostas, per kurį ga-benami javai į sovietų užnugari. Panašiai kaip dauguma Sovietų Sajungos pietuose yra svarbius Sovietų Sajungos pietuose. Be to, Mariupolis yra pramonės vietovė. Ginklu pramonei čia dirba visa eilė liežuvių, kurios gamina šarvų plokštės, granatas, patrankų vamzdžius, geležies ir plieno liežinius, taip pat bėgius, aukštostos rūšies vamzdžius lektu-vams, o taip pat skarda lektu-vams, automobiliams ir šarvuotiems ginklams.

7.000 darbininkų.

Toliausia vieta, kurią yra pasiekusi Rytuose vokiečių kariuomenė, yra Mariupolis. Šis miestas yra prie Taganrogo ilankos žiočių ir yra uostas ne tik žemės ūkio sričiai prie Azovo jūros, bet ir iš Šiaurės čia prieinanciam Doneco kraštui. Mariupolis, turis 200.000 gyventojų, po Odesos yra svarbius Sovietų Sajungos pietuose. Be to, Mariupolis yra pramonės vietovė. Ginklu pramonei čia dirba visa eilė liežuvių, kurios gamina šarvų plokštės, granatas, patrankų vamzdžius, geležies ir plieno liežinius, taip pat bėgius, aukštostos rūšies vamzdžius lektu-vams, o taip pat skarda lektu-vams, automobiliams ir šarvuotiems ginklams.

Sie marschieren voran

Litauische Bauern aus dem Kreise Alytus wandten sich in einem Schreiben an ihren Gebietskommissar mit der Bitte, dem Generalkommissar zu übermitteln, dass sie für die an der Front kämpfenden Soldaten eine Sammlung durchgeführt haben. Das Schreiben lautet:

„Die Bauern des Kreises Alytus versuchen ihren innigsten Dank der deutschen Nation und ihrer tapferen Wehrmacht für die Befreiung vom bolschewistischen Joch zu bezeugen, indem sie sich freiwillig entschlossen haben, Eßwaren und andere Produkte für den deutschen Soldaten an der Front zu opfern. Wir bitten uns mitzuteilen, wo und wann das Gesammelte zugestellt werden soll. Was und wieviel geopfert wurde, ist aus beiliegendem Verzeichnis ersichtlich:

1. Getreide	231.408 kg
2. Geflügel	3.360 Stück
3. Vieh	1.350 "
4. Speck	12 kg
5. Fleisch	290 "
6. Eier	2.950 Stück
7. Butter	38 kg

Der Heer Generalkommissar hat daraufhin durch den Gebietskommissar den Bauern folgendes Handschreiben überreichen lassen:

„Meine Bauern aus Alytus, mit grosser Freude vernehmen ich von meinem Gebietskommissar Wilna-Land, dass ihr aus der Erkenntnis der grossen und einmaligen Leistung der deutschen Soldaten an der Front eine Sammlung durchgeführt habt, die ihr den Soldaten zu übermitteln bittet. Eure Haltung gibt mir den Beweis, dass ihr bewusst am heutigen Weltgeschehen teilnehmen wollt. Ich spreche euch hiermit meinen Dank und Anerkennung aus.
Dr. von Renteln,
Generalkommissar“.

Jie žygioja pirmieji